

Hoe is de vorm van de werkwoorden?

Tegenwoordige tijd

Voor de vervoeging van de persoonsvorm enkelvoud neem je de ik-vorm als uitgangspunt. De persoonsvorm meervoud is gelijk aan het volledige werkwoord (de infinitief).

Onderwerp	Persoonsvorm	Voorbeeld
Ik	ik-vorm	ik vind
jij/u	ik-vorm + t maar: ik-vorm als 'jij' na de persoonsvorm komt	jij vindt vind jij? maar: vindt u
hij/zij/het	ik-vorm + t	hij vindt
Wij	hele werkwoord	wij vinden
jullie	hele werkwoord	jullie vinden
zij	hele werkwoord	zij vinden

Fouten worden vooral gemaakt in de volgende twee situaties:

- Als een werkwoord een voorvoegsel als **ge-**, **be-**, **her-**, **ver-** of **ont-** begint. De vorm lijkt dan meestal sterk op het voltooid deelwoord.
Hij **bestelt** een biertje aan de bar. (3e persoon enkelvoud, tegenwoordige tijd)
Hij heeft een biertje aan de bar **besteld**. (voltooid deelwoord)
- Als een zin **meerdere persoonsvormen** bevat.
De marketingmanager **verwacht** dat zijn actie een groot succes **wordt**. In samengestelde zinnen wijkt soms ook de woordvolgorde af. Laat je niet in verwarring brengen als de persoonsvorm na het voltooid deelwoord staat. **Het is van belang dat er een besluit genomen wordt**.

Verleden tijd en voltooid deelwoord

Stel bij het vervoegen van de verleden tijd en het voltooid deelwoord vast of je te maken hebt met een onregelmatig of regelmatig werkwoord.

Onregelmatige werkwoorden

Bij onregelmatige werkwoorden verandert de ik-vorm als je het werkwoord in de verleden tijd zet.

→ Bijvoorbeeld: Ik loop – ik liep

Je kunt de verleden tijd alleen bepalen als je de verleden tijdsvorm weet of opzoekt.

Regelmatige werkwoorden

Verleden tijd (onvoltooid verleden tijd)

De verleden tijd (onvoltooid verleden tijd) eindigt op **-te(n)** of **-de(n)**.

ik	maakte	ik	meldde
jij	maakte	jij	meldde
hij	maakte	hij	meldde
wij	maakten	wij	meldden
jullie	maakten	jullie	meldden
zij	maakten	zij	meldden

Als je niet weet of het **-te** of **-de** moet zijn, dan gebruik je de regel van **'T KOFSCHIP'**.

1	Kijk naar de infinitief (het hele werkwoord).	verhuizen	maken
2	Haal -en ervan af. Welke letter is dat?	z	k
3	Is het een medeklinker uit 'T K O F S C H I P' ?	nee	ja
4	Neem de 'ik-vorm' van de onvoltooid tegenwoordige tijd.	verhuis	maak
5	De verleden tijd is: 'ik vorm' + -te of -de	verhuisde	maakte

Let op: Bij sommige werkwoorden eindigt de ik-vorm van de o.t.t. op een **f** of **s**, terwijl het hele werkwoord op een **v** of **z** eindigt. Je kijkt dus naar de **v** of **z**!

verhuizen ik verhuisde
verven ik verfde
reizen ik reisde

Voltooid deelwoord

Je hoort vaak of een voltooid deelwoord op een **-t** of **-d** eindigt door er een **-e** achter te denken. Je hoort bijvoorbeeld dat *gemeld* op een **-d** eindigt, als je er *de gemelde schade* van maakt. Bij twijfel kun je de regel van **'T KOFSCHIP'** weer toepassen.

Je krijgt dan: **ge + ik-vorm + t /d**

1	Kijk naar de infinitief (het hele werkwoord).	reizen	maken
2	Haal -en ervan af. Welke letter is dat?	z	k
3	Is het een medeklinker uit 'T K O F S C H I P' ?	nee	ja

4	Neem de 'ik-vorm' van de onvoltooid tegenwoordige tijd.	reis	maak
5	Het voltooid deelwoord is: ge + ik-vorm + t /d	gereisd	gemaakt

Let op: veel fouten worden gemaakt met woorden als *gebeuren*, *bereiden* en *erkennen*, waarbij het voltooid deelwoord weinig verschilt van de tegenwoordige tijd. Je hebt bijvoorbeeld: *het gebeurt* en *het is gebeurd*. Dit geldt voor alle werkwoorden die beginnen met be-, ge-, ver-, ont-, er-, en her-.

Tip: De 't kofschipregel is een klankregel. Als je de uitgang verlengd uitspreekt, hoor je als het goed is ook of je voor een d of t moet kiezen (vergelijk: het is gebeurd <-> het gebeurde)